

Людмила Колєсник

Національна академія наук України

Інститут української мови, Київ

ORCID: 0000-0003-3321-2942; e-mail: nezabydka.86@gmail.com

Materiały do osiągnięć leksykografii słowiańskiej

JĘZYK: українська мова;

TYTUŁ: *Матеріали до словника подільського говору*;

AUTOR / AUTORZY: упорядник І. В. Гороф'янюк;

MIEJSCE i ROK wydania: Вінниця, 2021;

Nr ISBN: 978-966-949-766-6;

LICZBA HASEŁ: реєстр словника формують 7652 словникові статті;

TYP i UKŁAD HASEŁ: алфавітний порядок словникових статей, перехресні відсилання;

BUDOWA ARTYKUŁU HASŁOWEGO: словникова стаття складається із реєстрового слова, відтвореного засобами української графіки із зазначенням наголосу, стислої найнеобхіднішої граматичної інформації (наприклад, позначено збірні іменники, що вживаються лише у формі множини, до окремих дієслів подано вид, видові пари об'єднано в одній статті), лексико-граматичних та стилістичних ремарок, що сигналізують про сферу використання слова, особливості його уживання. Семантика реєстрового слова витлумачена лексичним відповідником літературної мови, за його відсутності – значення пояснене описово. Для запозичень указано мову-джерело. Полісемічні слова репрезентовано в одній словниковій статті, омоніми – у різних. Варіанти слів (фонетичні, морфологічні, словотвірні) розмежовано як окремі реєстрові слова з покликаннями. Лексикалізовані словосполучення подано в тих статтях, що й їхні опорні компоненти. За наявності ілюстративного матеріалу представлено приклади слововживання в мовленні носіїв говірок. Зазначено локалізацію словоформ і їхніх значень.

UWAGI: «Матеріали до словника подільського говору» – зведена праця, що об'єднала лексикографічну інформацію із трьох джерел: «Словника діалектної лексики Вінничини», який налічує 6242 словникові статті, що акумулюють матеріал із 291 н. пп. Вінницької області (саме віднайдення машинописного примірника цієї праці, яку довгий час вважали втраченою, став поштовхом до упорядкування

зведених матеріалів), «Словника буковинських говірок», який містить дані із 23 н. пп. Кельменецького та Сокирянського районів Чернівецької області, що охоплюють подільський мовний ареал, та «Словника українських говорів Одещини», у якому представлено лексику з 72 н. пп. Одеської області, які, за даними Атласу української мови, є південноподільськими говірками. Це словник диференційного типу, до якого увійшли слова, які мають словотвірні, морфологічні, семантичні, фонетичні чи акцентуаційні відмінності від літературних назв: подільські діалектизми різних типів зі 386 н. пп., записані в II половині XX ст. Детально подано лексику різних сфер матеріальної та духовної культури Поділля: термінологічну (зокрема сільськогосподарську, ремісничу), ботанічну, зоологічну, орнітологічну, назви явищ природи, комплекс діалектних вигуків. Крім цього у словнику віднаходимо говіркові фразеологізми. Праця має вагомe теоретичне і практичне значення: вона містить цінну інформацію не лише для діалектологів, а й для фольклористів, етнографів та істориків. Матеріали словника можуть бути використані в лінгводидактиці середньої і вищої школи.